MAHATMA PHULE KRISHI VIDYAPEETH, RAHURI

Agriculture Research Station, Vadgaon Maval

कृषि संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ

१) **संशोधन योजना / केंद्र नाव व पूर्ण पत्ता**

संशोधन केंद्राचे नाव	:	कृषि संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ
पूर्ण पत्ता :-		प्रभारी अधिकारी, कृषि संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ ता. मावळ जि. पुणे, पिन ४१२१०६
योजनेचे नांव	:	१४८/रा.कृ.सं.प्र./कृ.सं.के. वडगाव मावळ

1) **Name of Research Station** : Agricultural Research Station, Vadgaon Maval

Complete address : Officer Incharge,
Agricultural Research Station, Vadgaon Maval
Tal. Maval, Dist-Pune, Pin. 412 106

Name of Scheme : 148/NARP/ARS VADGAONMAVAL

२) **स्थापना वर्ष** : **१९४०**

Year of establishment : **1940**

३) संशोधन योजना /केंद्र स्थापने बाबतचा प्रमुख उद्देश :

१) उपपर्वतीय विभागाच्या मावळ विभागासाठी सुधारीत व अधिक उत्पन्न देणाऱ्या किड व रोगप्रतिबंधक वाणांची निर्मीती करणे.

२) सुधारीत व अधिक उत्पन्न देणाऱ्या वाणांसाठी सुधारीत लागवड तंत्रज्ञान संशोधीत करणे व त्यासाठी कृषिविद्या विभागा मार्फत प्रयोग घेणे.

३) सुधारीत व अधिक उत्पन्न देणाऱ्या वाणांचे पैदासकार,मुलभूत,पायाभूत व सत्यप्रत बियाणांचा बिजोत्पादन कार्यक्रम घेणे व त्याचा पुरवठा राज्य सरकारच्या संस्था,बियाणे महामंडळ व शेतकरी यांना करणे.

४) शेतकऱ्यांना सुधारीत लागवड तत्रंज्ञान देणे जेणेकरुन भाताची उत्पादकता अधिक वाढेल.

५) भात संशोधनाचे निष्कर्ष शेतकऱ्यांपर्यत पोहोचविणे व शेतकऱ्यांच्या शेतावर राबविणेव प्रसार करणे.

3) Major objectives / Mandate for establishment of research scheme/centre

i) To evolve improved, high yielding rice genotype suitable for the sub montane zone of maval region having resistance to pests and diseases.

ii) To conduct the agronomy trials for recommending the package of practices for high yielding varieties.

iii) To produce breeder, foundation and truthful seed of the improved rice varieties to meet the demand of Government agencies, taluka seed farms and farmers.

iv) To give new developed agro technologies to the farmers to boosts the yield of rice.

v) Extension activities of research to concerned agencies/farmers etc.

४) ऐतिहासिक पार्श्वभूमी – नाही

4) Historical background – No

५) मंजूर पदांचा तपशील :

	पदनाम	**एकूण मंजूर पदे**	**भरलेली पदे**	**रिक्त पदे**	**शेरा**
	सहयोगी प्राध्यापक	१	१	०	
	सहाय्यक प्राध्यापक (कृषिविद्‌या)	१	०	१	७.३.२०१९ पासून रिक्त
	सहाय्यक प्राध्यापक (वनस्पतीशास्त्र)	१	१	०	

	कनिष्ठ संशोधन सहाय्यक	१	१	०	
	कृषि सहाय्यक	३	३	०	
	वरिष्ठ लिपीक	१	०	१	३०.११.२०२२ पासून रिक्त
	गणक	२	०	२	२९.११.२०२१ पासून रिक्त
	शिपाई	१	०	१	०२.०२.२०२२ पासून रिक्त
	पहारेकरी	१	१	०	
	मजूर	११	५+१*	५	सेवानिवृत्तीमुळे रिक्त * विना परवानगी सतत गैरहजर
		२३	१२ + १*	१०	

5) Details of sanctioned post:

Sr. No.	Cadre	Sanctioned Posts	Filled Posts	Vacant Posts	Remark
1	Associate Professor of Agronomy	1	1	0	
2	Assistant Professor of Agronomy	1	0	1	Vacant since 7.3.2019
3	Assistant Professor of Botany	1	1	0	
4	Junior Research Assistant	1	1	0	Vacant since 17-09-2022
5	Agricultural Assistant.	3	3	0	
6	Senior Clerk	1	0	1	Vacant since 30-11-2022
7	Counter	2	0	2	Vacant since 29-11-2021
8	Peon	1	0	1	Vacant since 02-02-2022
9	Watchman	1	1	0	
10	Mazdoor	11	5+1*	5	* Abscond without any permission
		23	12 + 1*	10	

६) संशोधन योजना / केंद्रामार्फत राबविण्यात आलेले वैशिष्टपूर्ण उपक्रम

6) Significant innovative activities and programmes implemented by research scheme /Centre.

१) या संशोधन केंद्राने विकसित केलेल्या 'इंद्रायणी' या सर्वात लोकप्रिय भात वाणाने पश्चिम महाराष्ट्रातील ६०-६५% इतके क्षेत्र व्यापले आहे. विद्यापीठाच्या आर्थिक सर्व्हे नुसार या वाणाच्या वापरामुळे शेतकऱ्यांच्या आर्थिक उत्पन्नात दरवर्षी सरासरी २५१ कोटी रुपये इतकी भर पडते.

2) The most popular variety 'Indrayani' developed by this research station has occupied 60-65% area of Western Maharashtra and its impact analysis generates additional 251 crores per year in farmer's income.

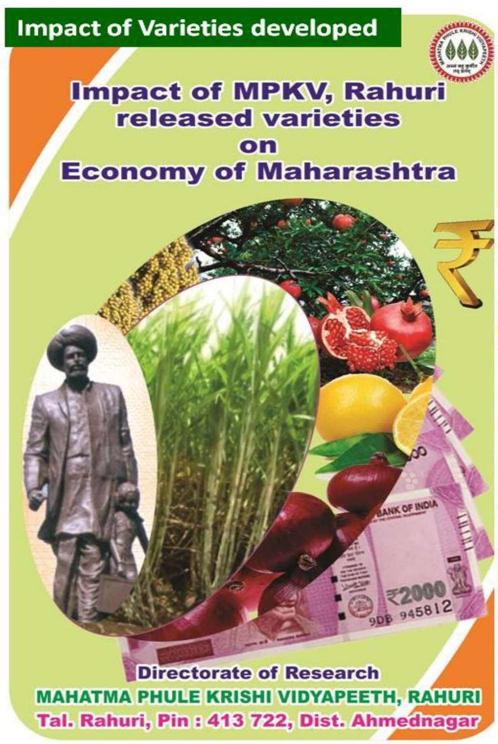

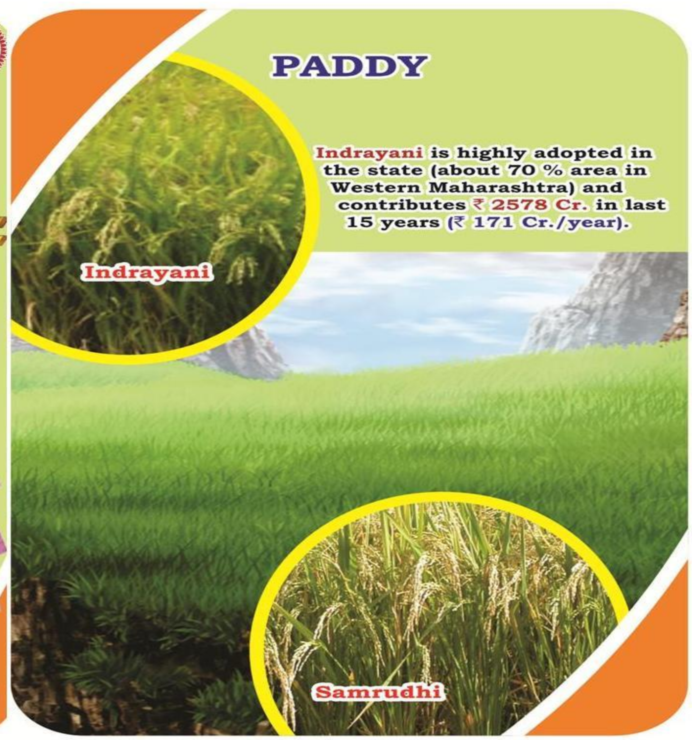

२) या संशोधन केंद्राने विकसित केलेले सात (७) भात वाण व भातरोप वाटिका व्यवस्थापन, रोप पुनर्लागवडीची सुधारित पद्धत, लागवडीचे योग्य वय, एकात्मिक अन्नद्रव्य व्यवस्थापन, एकात्मिक तण व्यवस्थापन, पाणी व्यवस्थापन, भात पीक आधारित पीक पद्धती आणि भात पिकाचे आर्थिक नियोजन याविषयीच्या २९ विविध प्रकारच्या अधिक भात उत्पादन वाढीच्या

शिफारशी प्रसारित केलेल्या आहेत. या शिफारशींच्या वापरामुळे महाराष्ट्रातील भात उत्पादक शेतकऱ्यांना चांगला फायदा होऊन त्यांच्या एकूण उत्पादकतेमध्ये वाढ झालेली आहे.

2) This research station developed seven (7) rice varieties and twenty-nine (29) recommendations on improved package of practices such as rice nursery management, improved method of transplanting, integrated nutrient management, integrated weed management, water management, crop rotation etc. which were very well adopted by the rice growing farmers. These help the farmers to improve the productivity of rice.

३) संशोधन केंद्राने विकसित केलेल्या भात वाणांचे बिजोत्पादन करून महाबीज , तालुका बीजगुणन केंद्रे, शेतकरी उत्पादक कंपनी यांना उच्च प्रतीचे बियाणे पुरवून बियाणे साखळी मजबूत केली.

3) The research station produces quality seed of improved varieties and supplied to Mahabeej, Taluka seed production centers, Farmer Producer Company to maintain strong seed chain.

४) मजूर आणि वेळेची बचत व्हावी यासाठी यांत्रिक पद्धतीने भातशेती करण्यावर भर दिला जातो. पॉवर टिलर, चार ओळ भात लागवड यंत्र , रीपर - बाइंडर आणि मळणी यंत्र तसेच बैलांनी आणि हाताने चालणारी अवजारे यासारख्या यंत्रांच्या वापराचे प्रात्यक्षिक संशोधन केंद्रावर घेण्यात येते आणि प्रत्यक्षात शेतकऱ्यांच्या शेतावर कार्यान्वित करण्यात येते.

4) The emphasis is given to mechanized cultivation of paddy for saving labour and time. Demonstrations of use of machines such as Power tiller, Four Row Transplanter, Reaper and Binder and Thresher as well as bullock drawn and hand operated implements were conducted at research station and actually implemented on farmer's field.

५) या संशोधन केंद्रावर 'इंद्रायणी शेतकरी शास्त्रज्ञ मंच ' कार्यरत आहे, ज्याद्वारे विद्यापीठाचे सुधारित भात लागवड तंत्रज्ञान शेतकऱ्यांच्या शेतात हस्तांतरित करणे सोपे झाले आहे. भात

उत्पादकता वाढवण्यासाठी व त्याविषयी जागृती निर्माण करण्यासाठी प्रात्यक्षिके, प्रशिक्षण आणि भेटींचे संशोधन केंद्रावर तसेच शेतकऱ्यांच्या शेतावर आयोजन करण्यात येते.

5) This station has been operating dynamic ‘Indrayani Farmers-Scientist Forum’, through which it is easy to transfer of improved rice technology from the research farm to farmer’s field. Hence demonstrations, trainings, adaptive trials, frontline demonstrations and visits were arranged at research station as well as on farmer’s field for creation of awareness for increasing the rice productivity.

६) या संशोधन केंद्राने विकसित केलेले वाण आणि तंत्रज्ञानाचा वापर करून पुणे जिल्ह्यातील ६० हून अधिक शेतकरी प्रति हेक्टरी १०० क्विंटल पेक्षा जास्त धान्य उत्पादन मिळवतात. यापैकी श्री नितीन गायकवाड, श्री प्रवीण गाडे, श्री सोपान शिंदे आणि श्री चिंतामण तिडके यांना राज्य स्तरीय व देश पातळीवरील पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

6) More than 60 farmers of Pune district achieving higher than 100 quintal per ha grain yield by using the varieties and technologies developed by this research station. Award winning farmers are developed by this station viz Shri Nitin Gaikwad, Shri Pravin Gade , Shri Sopan Shinde and Shri Chintaman Tidke.

७) हे संशोधन केंद्र ‘पानी फाउंडेशन’ सोबत ‘भात डिजिटल शेतशाळा’ मार्फत काम करत आहे आणि उच्च उत्पादकता मिळविण्यासाठी भातशेतीच्या सुधारित पद्धतींचा अवलंब करण्यासाठी शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन करत आहे.

7) The research station is working with ‘Pani Foundation’ through ‘ Bhat Digital Shetishala’ by guiding the farmers for adopting improved package of practices for rice cultivation for getting higher productivity.

७) संशोधन योजना / केंद्रामार्फत प्रसारित करण्यात आलेले सुधारित वाण

7) Major improved / hybrid varieties developed at research scheme /Centre.

१. इंद्रायणी

१. प्रसारण वर्ष :- १९८७

२. संकर :- आंबेमोहर - १५७ x आय आर - ८

३. उंची :- ८६ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- २१ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १३५-१४० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ४०-४५ क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- लांबट बारीक , पारदर्शक, सुवासिक, रुचकर, चिकटभात

1. Indrayani

1. Year of Release : - 1987
2. Cross : - Amb – 157 × IR –8
3. Plant Height : - 86 cm.
4. Test Weight : - 21 gms.
5. Days for maturity : - 135 – 140 days.
6. Yield : - 40 – 45 Qtl / Ha
7. Grain quality : - Long slender, translucent, scented kernel, without white belly

२. पवना

१. प्रसारण वर्ष :- १९८८

२. संकर :- पुसा -३३ x आय आर – २८

३. उंची :- ७६ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- २३ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- ११५-१२० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ३५-४० क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- लांबट बारीक , पारदर्शक, सुवासिक, रुचकर

2. Pawana

1. Year of Release : - 1988.
2. Cross : - Pusa – 33 × IR – 28
3. Plant Height : - 76 cm.
4. Test Weight : - 23 gms.
5. Days for maturity : - 115 – 120 days.
6. Yield : - 35 – 40 Qtl / Ha
7. Grain quality : - Long slender, translucent, scented kernel, without belly

३. कुंडलिका

१. प्रसारण वर्ष :- १९८८

२. संकर :- आर – २४ x आय इ टी -३२२८

३. उंची :- ८७ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- १३ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १२५-१३० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ३०-३५ क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- आखूड बारीक , पारदर्शक, रुचकर

3. Kundalika

1. Year of Release : - 1988.
2. Cross : - R - 24 × IET –3228
3. Plant Height : - 87 cm.
4. Test Weight : - 13 gms.
5. Days for maturity: - 125 – 130 days.
6. Yield : - 30 – 35 Qtl / Ha
7. Grain quality : - Short slender, translucent, superfine kernel, without white belly

४. फुले मावळ

१. प्रसारण वर्ष :- २०००

२. संकर :- पवना x इंद्रायणी

३. उंची :- ६५-७० सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- २५ ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १२५-१३० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ४०-४५ क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- लांबट जाड , पारदर्शक, किंचित सुवासिक, रुचकर भात

4. Phule Maval

1. Year of Release : - 2000.
2. Cross : - Pawana × Indrayani
3. Plant Height : - 65 - 70 cm.
4. Test Weight : - 25 gms.
5. Days for maturity: - 125 – 130 days.
6. Yield : - 40 – 45 Qtl / Ha
7. Grain quality : - Long bold, translucent, mild scented grains

५. फुले समृध्दी

१. प्रसारण वर्ष :- २००७

२. संकर :- इंद्रायणी x सोनसाळी

३. उंची :- ८७ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- २२ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १२५-१३० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ४५-५० क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- लांबट बारीक , पारदर्शक, सुवासिक, रुचकर, मोकळा भात

5.Phule Samrudhhi

1. Year of Release : - 2007
2. Cross : - Indrayani × Sonsali
3. Plant Height : - 87 cm.
4. Test Weight : - 22 gms.
5. Days for maturity: - 125 – 130 days.
6. Yield : - 45 – 50 Qtl / Ha
7. Grain quality :- Long slender, translucent, scented kernel, without white belly

६. फुले कोलम

१. प्रसारण वर्ष :- २०२३

२. संकर :- व्ही डी एन १२०६ x सी.बी.०६-५५५

३. उंची :- ११५ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- १२.६ ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १२५-१३० दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ४५-५० क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- आखूड बारीक , पारदर्शक, रुचकर, मोकळा मऊ भात

5.Phule Kolam

1. Year of Release : - 2023
2. Cross : - VDN-1206 × C.B.06-555
3. Plant Height : - 115 cm.
4. Test Weight : - 12.6 gms.
5. Days for maturity: - 125 – 130 days.
6. Yield : - 45 – 50 Qtl / Ha
7. Grain quality :- Short slender, translucent, non sticky soft rice

७. फुले मावळ ७ (व्ही डी एन १८०८)

१. प्रसारण वर्ष :- २०२३

२. संकर :- व्ही डी एन ३-३-२-१ x कर्जत -२

३. उंची :- ९१ सेमी

४. १००० दाण्यांचे वजन :- २२.६ ग्रॅम

५. तयार होण्यास लागणारा कालावधी :- १४०-१४५ दिवस

६. सरासरी उत्पादन :- ४८-५० क्वी./हे

७. दाण्याची गुणवत्ता :- लांबट बारीक , पारदर्शक, रुचकर, चवदार भात

7. Phule Maval -7 (VDN-1808)

1. **Year of Release** : - 2024
2. **Cross** : - VDN 3-3-2-1 × Karjat - 2
3. **Plant Height** : - 91 cm.
4. **Test Weight** : - 22.6 gms.
5. **Days for maturity** : - 140 – 145 days.
6. **Yield** : - 48 – 50 Qtl / Ha
7. **Grain quality** : - Long slender, translucent, scented kernel, without white belly

Varieties released :-

Indrayani (1987)	**Pawana (1988)**	**Kundlika (1988)**

Phule Maval (2000)	**Phule Samruddhi (2007)**

Phule Kolam (2023)	**Phule Maval –7 (2024)**

८) संशोधन योजना / केंद्रामार्फत प्रसारित करण्यात आलेल्या शिफारशी

8. Major agricultural technological recommendations released by Research Centre.

१.	**१९८८-८९** भात पिकाच्या खत व्यवस्थापनामध्ये पाच टन अझोला प्रति हेक्टरी वापरल्यास सुमारे २५ किलो प्रति हेक्टर नत्र खताची बचत होते अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
1.	**1988-89** For saving 25 Kg N / ha in paddy fields incorporation of 5 ton Azolla / ha is recommended.
२.	**१९८९-९०** भात पिकाच्या खत व्यवस्थापनात ७५% शिफारशीत नत्र खताची मात्रा + १० किंवा १५ किंवा २० किलो निळे हिरवे शैवाल एकात्मिक पद्धतीने वापरल्यास २५ किलो प्रती हेक्टरी नत्र खताची बचत होते अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
2.	**1989-90** For saving 25 Kg N / ha in paddy fields application of 10, 15 or 20 Kg blue green algae is recommended along with nitrogen.
३.	**१९९०-९१** भात पिकाच्या खत व्यवस्थापनात नत्र खताची ५० टक्के, ७५ टक्के आणि १०० टक्के बचत करण्यासाठी अनुक्रमे सहा, आठ आणि दहा टन गिरीपुष्पाचा पाला प्रतिहेक्टरी वापरावा अशी शिफारस करण्यात येत आहे.

3.	**1990-91** For saving the nitrogen fertilizers to the extent of 50, 75, 100% an application of 6, 8 and 10 ton. glyricidia / ha is recommended for padding.
४.	**१९९२-९३** भात पिकाच्या अधिक धान्य उत्पादनासाठी नत्र खत हे युरिया सुपर ग्रॅन्युल्सद्वारे ११४ किलो/ हेक्टरी ८ ते १० सेमी खोलवर अथवा ११४ किलो /हेक्टरी निंबोळी पेंड युक्त युरिया खताद्वारे द्यावे, अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
4.	**1992-93** For maximization of rice yield deep placement of 114 Kg Urea super granules / ha at 8-10 cm soiled depth or application of 114 Kg Neem cake coated urea is recommended.
५	**१९९२-९३** उपपर्वतीय विभागामध्ये भाताच्या हळव्या (पवना) निमगरव्या (इंद्रायणी) आणि गरव्या (व्ही डी एन ५४०४) वाणांची नत्र खताची १२० किलोग्रॅम/ हेक्टरी मात्रा ६०: ३०:३० अशी विभागून दिल्यास फायदेशीर दिसून आली आहे
5	**1992-93** In sub mountain zone for early (Pawana), midlate (Indryani) & promising date (VDN-5404) varieties of paddy under transplanted condition application of nitrogen @ of 120 Kg N / ha in standard split (60:30:30) is recommended.
६	**१९९२-९३** पश्चिम घाट विभागामध्ये भातशेतीसाठी सेंद्रिय व रासायनिक खतांचा वापर एकात्मिक पध्दतीने केल्यास फायदेशीर असल्याचे दिसून आले आहे. यासाठी ५ टन गिरीपुष्प / हे □ ५० किलो नत्र / हे किंवा ५ टन ध्येंच्या /हे किंवा ७.५ टन गिरीपुष्प / हे □ २५ किलो नत्र / हे किंवा ७.५ टन ध्येंच्या □ २५ किलो नत्र द्यावी, अशी शिफारस करण्यात येत आहे
6.	**1992-93** Integrated use of organic and inorganic manure is beneficial and economical in low land paddy cultivation of western ghat zone. To reduce cost of fertilizer with it's better efficiency and remunerative yield of paddy. It is recommended to use 5 tons Glyricidia / ha + 50 Kg N / ha Or 5 tons. Daincha / ha + 50 Kg N / ha or 7.5 tons Glyricidia / ha + 25 Kg N / ha Or 7.5 tons. Daincha / ha + 25 Kg N / ha.
७.	**१९९६-९७** उपपर्वतीय विभागातील, ब प्रकारच्या जमिनीमध्ये धान्य व पेंढ्यांच्या अधिक उत्पादनाकरिता बासमती ३७०, पुसा बासमती १ व बासमती ३८५ या जातींची रोपलागण करुन प्रती हेक्टरी ९० किलो नत्र देण्यात यावा, अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
7.	**1996-97** Farmers of rainfall zone VIII and B type soil of sub mountain zone of Maharashtra state may plant Basmati - 370, Pusa Basmati – 1 and Basmati – 385 with 90 Kg N / ha

८	**१९९७-९८** उपपर्वतीय व विभागातील पर्जन्यगट ५ मधील ब प्रकारच्या जमीनीमध्ये पुसा बासमती-१ भात जातीच्या अधिक धान्य व पेंढा उत्पादनाकरीता रोपपुर्नलागण १५x१५ सें. मी अंतरावर करुन हेक्टरी १०० किलो नत्र, ५० किलो स्पुरद , ५० किलो पालाश आणि १० टन गिरीपुष्प देण्यात यावा अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
8.	**1997-98** To achieve maximum grain yield of paddy of variety of Pusa Basmati and B type of soil of sub mountain zone of Maharashtra State application of 10 tons of glyricidia + recommended dose of fertilizer with 15 × 15 cm spacing is recommended.
९	**१९९७-९८** उपपर्वतीय विभागातील पर्जन्यगट ५ मधील ब प्रकारच्या जमीनीमध्ये इंद्रायणी भाताच्या अधिक धान्य व पेंढा उत्पादनाकरीता १५ x २० सें. मी अंतरावरील रोप लागण करुन हेक्टरी १५० किलो नत्र देण्यात यावा अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
9.	**1997-98** To achieve maximum grain and straw yield of paddy of variety of Indryani and B type of soil of sub mountain zone of Maharashtra State application of 150 Kg N with 20 × 15 cm spacing is recommended.
१०	**१९९८-९९** भाताचे जास्तीत जास्त धान्य उत्पादन व निव्वळ आर्थिक उत्पन्न मिळविण्यासाठी प्रती हे १०० : ५० : ५० अनुक्रमे नत्र, स्फुरद व पालाश द्यावे. तसेच स्फुरद हे डाय अमोनियम फॉस्फेट ट अथवा रॉक फॉस्फेट स्वरुपात जीवाणू संवर्धनांचा समावेश करुन द्यावे.
10.	**1998-99** To achieve maximum grain yield and net returns of paddy variety Indryani in sub mountain zone of Maharashtra recommended dose of NPK (100:50:50) Kg / ha with phosphorus application through DAP or Rock Phosphate is recommended.
११	**२००१-२००२** सह्याद्री संकरीत भाताचे अधिक उत्पादन व आर्थिक फायदा मिळविण्याकरिता १५-२५ x १५-२५ सें.मी.अंतराच्या सुधारीत लागवड पद्धतीचा अवलंब करुन १०० टक्के नत्र, स्फुरदाची मात्रा युरिया डि.ए.पी.गोळीखताद्वारे देण्यात यावी अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
11.	**2001-2002** For obtaining maximum grain yield and net returns of hybrid rice ‘Sahyandri’ with the modified spacing 15-25 × 15-25 cm with application of N and P_2O_5 in briquette form is recommended.
१२	**२००१-२००२** बासमती ३७० सारख्या उत्तम प्रतीच्या भाताचे किफायतशीर उत्पादनासाठी शिफारशीत

	माट्रच्या ५०टक्के नत्र व स्फुरद गोळी खताद्वारे देऊन प्रति हेक्टरी ५ टन गिरीपुष्प वनस्पतीच्या सेंद्रिय खताचा वापर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे
12.	**2001-2002** To obtain maximum monetary benefit from cultivation of superfine variety like Basmati-370 the application of 50% recommended dose of N and P_2O_5 through urea briquette form + 5 tones of glyricidia is recommended.
१३	**२००४-२००५** इंद्रायणी भाताच्या अधिक उत्पादनासाठी शिफारशीत खत मात्रच्या 75 टक्के नत्र व स्फुरद (७५ कि. नत्र व ३७.५० कि.स्फुरद/हे) डी.ए.पी. युरिया ब्रिकेट गोळीद्वारे + ५० किलो पालाश प्रति हे+ भात पेंढा २ टन/हे + गिरी पुष्पपाला ३ टन/हे वापरण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
13.	**2004-2005** For obtaining maximum green yield and net returns of paddy variety of Indryani, the application of 75% Nitrogen and Phosphorus (75 Kg N + 35 Kg P_2O_5 through Urea-DAP briquette + 50 Kg K2O / ha + 2 tons paddy straw / ha + 3 tons glyricidia / ha is recommended.
१४	**२००९-२०१०** भाताचे अधिक उत्पादन व आर्थिक फायदा मिळविण्याकरिता, भाताची पुर्नलागवड, रोपे दोन पानावर (१४ दिवसांची) असताना करावी, अशी शिफारस उपपर्वतीय विभागासाठी करण्यात येत आहे.
14.	**2009-2010** Transplanting of paddy seedlings at two leaves stage (14 days old) is recommended for sub mountane zone of Maharashtra for higher yield and monetary returns.
१५	महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागाच्या लागवड पध्दतीच्या भातशेती मध्ये रोपवाटीकेतील तण नियंत्रणासाठी १५ मि.ली. ऑक्झीफ्लुरोफेन २३.५ टक्के ई.सी. प्रती १० लिटर पाण्यामध्ये पेरणीनंतर दोन-तीन दिवसांत फवारण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
15.	**2013-2014** Pre emergence application of 15 milliliter oxyflourfen 23.5% EC per 10 liters of water within two-three days after sowing for control of weeds in transplanted paddy nursery is recommended for submontane zone of Maharashtra.
१६	२०१३-१४ महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागातील पेरभाताच्या आर्थिकदृष्ट्या अधिक फायदेशीर उत्पादनासाठी ३० सें.मी. अंतरावर पेरणी करुन ७५ टक्के (७५:३७.५:३७.५ किलो प्रती हेक्टरी) शिफारशीत खतमात्रा (१३०.५ किलो युरीया, ८२.५ किलो डीएपी व ६२.२५ किलो

	एमओपी प्रती हेक्टरी) एक आड एक ओळी मध्ये १६ सें.मी. अंतरावर २.७ ग्रॅम वजनाच्या युरीया-डीएपी-एमओपी गोळी खताद्वारे (१,०१,९४४,ब्रिकेट्स प्रती हेक्टरी) ५-७ सें.मी. खोलीवर देण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
16.	**2013-2014** The drilling of paddy at 30.0 cm with application of 75 per cent recommended dose (75 : 37.5 : 37.5 kg per hectare) of fertilizer (130.5 kg Urea, 82.5 kg DAP and 62.25 kg MOP per hectare) through 2.7 gram Urea-DAP-MOP briquette each at 16 cm distance (1,01,944 briquettes per hectare) in alternate row at 5-7 cm depth is recommended for higher economical yield of drilled paddy cultivation of sub-montane zone of Maharashtra.
१७	**२०१४-२०१५** महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात पेरभात शेतीमध्ये प्रभावीतण नियंत्रण व आर्थिक फायद्यासाठी पेरणीनंतर दोन ते तीन दिवसांत ६४० मि.ली. ऑक्झीफ्ल्युरोफेन २३.५ ई.सी. (०.१५० किलो क्रियाशील घटक) प्रती हेक्टर आणि पेरणीनंतर २५ दिवसांनी मेटॅसल्फ्युरॉन मिथाईल १० टक्के + क्लोरीम्युरॉन इथाईल १० टक्के याचे २० ग्रॅम विद्राव्य तयार मिश्रण (०.००४ किलो क्रियाशील घटक) प्रती हेक्टर ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
17.	**2014-2015** The pre emergence herbicide application of 640 ml oxyflourfen 23.5% EC @ 0.150 kg a.i./ha within 2 to 3 days after sowing and post emergence application of 20 g ready mix of metsulfuron methyl 10% + chlorimuron ethyl 10% WP @ 0.004kg a.i./ha at 25 days after sowing in 500 liters of water is recommended for effective control of weeds and higher economical returns in drilled paddy of Sub montane Zone of Maharashtra.
१८	२०१४-२०१५ महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात लागवड पध्दतीच्या भातशेतीमध्ये प्रभावी तणनियंत्रण व आर्थिक फायद्यासाठी पुर्नलागवडीनंतर मेटॅसल्फ्युरॉन मिथाईल १० टक्के + क्लोरीम्युरॉन इथाईल १० टक्के याचे २० ग्रॅम विद्राव्य तयार मिश्रण (०.००४ किलो क्रियाशील घटक) प्रती हेक्टर ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची आणि ४५ दिवसांनंतर एक खुरपणी करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
18.	**2014-2015** The herbicide application of 20 g ready mix of metsulfuron methyl 10% + chlorimuron ethyl 10% WP @ 0.004 kg a.i./ha in 500 liters of water at 15-20 days after transplanting with one hand weeding at 45 days after transplanting is recommended for effective control of weeds and higher economical returns in transplanted paddy of Sub montane Zone of Maharashtra.

१९

२०१६-२०१७

मोसमी पावसाचे आगमन जुलैच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत लांबल्यास, महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय व पर्वतीय विभागातील रोप पुर्नलागवडीच्या भातशेतीमध्ये आर्थिकदृष्ट्या फायदेशीर शाश्वत उत्पादनासाठी पाऊस सुरु झाल्यानंतर खालीलप्रमाणे सुधारीत नियोजन करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे. रोपवाटीकेमध्ये गादीवाफ्यावर पावसाच्या आगमनानुसार ओळीत पेरणी करावी. पुर्नलागवडीसाठी १४ ते २५ दिवसापर्यंतच्या रोपांचा वापर करावा.

रोपवाटीकेत बियाणे पेरणी	**रोपांची पुर्नलागवड**
जुनचा १ ला आठवडा	जुनचा ४ था आठवडा
जुनचा३ रा आठवडा	जुलैचा २रा आठवडा
जुलैचा १ ला आठवडा	जुलैचा ४ था आठवडा

19

2016-17

In the changing climate situation, during late onset of monsoon in transplanted paddy cultivation of submontane and ghat zone of Maharashtra, for sustainable economical yield, following nursery and transplanting management is recommended.1) In the paddy nursery, raised beds of 1 m breadth, 15 cm height and as per the length required are prepared. 2) The sowing of seeds should be carried out in the line as per the commencement of rains. For transplanting, the age of the seedling should be up to 25 days old.

Sowing the seeds in the nursery	**Transplanting the seedlings in the field**
First week of June	Fourth week of June
Third week of June	Second week of July
First week of July	Fourth week of July

२०

२०१७-२०१८

महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात पेरभात शेतीमध्ये प्रभावी तणनियंत्रण व अधिक आर्थिक फायद्यासाठी, पेरणीनंतर २ ते ३ दिवसांत १५०० मिली प्रेटीलाक्लोर ३०.७ टक्के ई.सी. प्रती हेक्टर आणि पेरणीनंतर २५ दिवसांनी ७० ग्रॅम ऍझीमसल्फ्युरॉन ५० टक्के डीएफ प्रती हेक्टरी ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

20

2017-18

The pre emergence application of 1500 ml pretilachlor 30.7 % EC per hectare within 2 to 3 days after sowing and post emergence application of 70g azimsulfuron 50% DF @ 0.035 kg per hectare at 25 days after sowing in 500 liters of water is recommended for effective control of weeds and higher economical returns in drilled paddy cultivation of sub montane zone of Maharashtra

२१	२०१७-२०१८ महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात लागवड पद्धतीच्या भातशेतीमध्ये प्रभावी तण नियंत्रण व अधिक आर्थिक फायद्यासाठी, पुर्नलागवडीनंतर १५ ते २० दिवसांनी २०० मिली बायस्पॅरीबॅक सोडीयम १० टक्के एस.सी. प्रती हेक्टर ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची आणि पुर्नलागवडीनंतर ४५ दिवसांनी एक खुरपणी करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
21	**2017-18** The post emergence application of 200 ml bispyribac sodium 10% SC per hectare in 500 liters of water at 15-20 days after transplanting with one hand weeding at 45 days after transplanting is recommended for effective control of weeds and higher economical returns in transplanted paddy of sub montane zone of Maharashtra.
२२	२०१८-२०१९ महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागासाठी उन्हाळी भातशेतीमध्ये फुलेसमृद्धी या वाणाची लावणी करताना १७० किलो युरीया-डिएपी ब्रिकेट्स (६०:३०:०) + ५० किलो पालाश किंवा नत्र:स्फुरद:पालाश अनुक्रमे १२५:६२.५:६२.५ किलो प्रति हेक्टरी सरळखताद्वारे विभागून देण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
22	**2018-19** In sub montane zone of Maharashtra, application of 170 Kg Urea -DAP briquette (60:30:0) + 50 Kg K_2O or 125 Kg N: 62.5 Kg P_2O_5: 62.5 Kg K_2O through straight fertilizer per hectare in split doses is recommended for summer cultivation of paddy variety Phule Samruddhi
२३	२०१९-२०२० महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात भातशेतीमध्ये रोपवाटीकेतील प्रभावी तणनियंत्रणासाठी ३०मिली प्रेटीलाक्लोर ३०.७ टक्के ई.सी. प्रती १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून पेरणीनंतर दोन दिवसांत फवारण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
23	**2019-20** Pre emergence application of 30 ml pretilachlor 30.7 % EC per 10 liters of water within two days after sowing for effective control of weeds in paddy nursery is recommended for submontane zone of Maharashtra.
२४	**२०२०-२०२१** महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात पेर भातातील तणांच्या प्रभावी व्यवस्थापनासाठी,पेरणीनंतर २ ते ३ दिवसांत ३०.७ टक्के ई.सी.प्रेटीलाक्लोर १.५ लिटर प्रती हेक्टरी व पेरणीनंतर २५ दिवसांनी १० टक्के एस. सी.बायस्पॅरीबॅक सोडीयम ०.२ लिटर प्रती हेक्टरी ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.

24	**2020-21** The pre emergence application of 1.5 liter 30.7 % EC pretilachlor per hectare within 2 to 3 days after sowing and post emergence application of 0.2 liter 10% SC bispyribac sodium per hectare at 25 days after sowing in 500 liters of water is recommended for effective management of weeds in drilled paddy of sub montane zone of Maharashtra.
२५	**२०२०-२०२१** महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात लागवड पद्धतीच्या भात शेतीमध्ये तणांच्या प्रभावी व्यवस्थापनासाठी, पुनर्लागवडीनंतर ३ ते ५ दिवसांनी १०० ग्रॅम १० टक्के डब्लू.पी. पायराझोसल्फुरोन इथाईल प्रती हेक्टरी ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची आणि ४५ दिवसांनी एक खुरपणी करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
25	**2020-21** The pre emergence application of 100 g 10% WP pyrazosulfuron ethyl per hectare in 500 liters of water at 3-5 days after transplanting and one weeding after 45 days is recommended for effective management of weeds in transplanted paddy of sub montane zone of Maharashtra.
२६	**२०२०-२०२१** महाराष्ट्रातील उपपर्वतीय विभागात शाश्वत उत्पादन व आर्थिक फायदा तसेच जमिनीची सुपीकता टिकवण्यासाठी खरीप पुनर्लागवड भात पिकानंतर उपलब्ध ओलाव्यावर कमीत कमी मशागत तंत्रज्ञान अधारित हरभरा या पिकाची लागवड करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
26	**2020-21** Cultivation of minimum tillage based chickpea after *kharif* transplanted paddy under receding soil moisture conditions is recommended to obtain sustainable yield and monetary returns as well as to maintain soil fertility for submontane zone of Maharashtra.
२७	**२०२१-२०२२** पश्चिम महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय व घाट विभागात, पेर भात शेतीमध्ये अधिक आर्थिक दृष्ट्या फायदेशीर उत्पादनासाठी पेरणी २४ ते २६ हवामान (जून चा दुसरा ते शेवटचा) आठवड्यात करावी अशी शिफारस करण्यात येत आहे.
27	**2021-22** Sowing in 24 to 26th meteorological week (second to last week of June), is recommended for higher economical returns in drilled paddy for submontane and ghat zone of Western Maharashtra
२८	**२०२२-२०२३** महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात, पुनर्लागवड भात शेतीमध्ये अधिक धान्य उत्पादन, आर्थिक फायदा आणि जमिनीतील अन्नद्रव्यांच्या उपलब्धतेसाठी पुर्वमशागतीच्यावेळी १०

	टन शेणखत/हे व लागवडीच्या वेळी १७० किलो युरिया – डी ए पी गोळी खत (६०:३० नत्र: स्फुरद किलो/हे) + ५०किलो पालाश/हे देवून २० व ४० दिवसांनी १९:१९:१९ या विद्राव्य खताची १ टक्के (१० ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात) फवारणी करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
28	**2022-23** Application of 10 t FYM ha^{-1} at the time of preparatory tillage and 170 kg Urea - DAP briquettes (60 : 30 N : P_2O_5 kg ha^{-1}) + 50 kg K_2O ha^{-1} at the time of transplanting followed by 1% (10 g L^{-1} of water) foliar sprays of water soluble fertilizer 19:19:19 at 20 and 40 days after transplanting is recommended for transplanted paddy cultivation of Sub-montane zone of Maharashtra for obtaining higher grain yield, monetary returns and to maintain nutrient status of soil.
२९	महाराष्ट्राच्या उपपर्वतीय विभागात लागवड पद्धतीच्या भात शेतीमध्ये प्रभावी तण नियंत्रण व अधिक आर्थिक फायद्यासाठी, पुनर्लागवडीनंतर १५ ते २० दिवसांनी १०० ग्रॅम इथॉक्सीसल्फुरोन १५ टक्के डब्लू.डी.जी. प्रती हेक्टरी ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारण्याची आणि पुनर्लागवडीनंतर ४५ दिवसांनी एक खुरपणी करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे.
29	The post emergence application of Ethoxysulfuron 15% WDG @ 100 g per hectare in 500 L of water at 15-20 days after transplanting and one hand weeding at 45 days after transplanting is recommended for effective control of weeds and higher economical returns in transplanted paddy of Sub-montane Zone of Maharashtra.

९. पुढील संशोधनाची दिशा

१) भात पिकाचे जर्मप्लाझमचे संकलन करून देखभाल करणे.

२) विविध परिसंस्थां मध्ये उच्च उत्पन्न देणाऱ्या, बुटक्या , खताला प्रतिसाद देणाऱ्या भाताचे वाण विकसित करणे.

३) विविध कालावधीच्या, जैविक आणि अजैविक ताणांना प्रतिरोधकतेसह धान्याची अधिक भरडाई आणि उत्तम दर्जा साठी भात वाण विकसित करणे.

४) लांब आणि आखूड बारीक, सुगंधी भाताचे वाण विकसित करणे.

५) पोषण समृद्ध भाताचे वाण विकसित करणे.

६) पेर भातासाठी जास्त उत्पादन देणाऱ्या वाणांचा विकास करणे.

७) उच्च उत्पादन देणाऱ्या वाणांसाठी सुधारित तंत्रज्ञान विकसित करणे.'सिस्टम ऑफ राइस इंटेन्सिफिकेशन (SRI)' ला प्रोत्साहन देणे आणि सुधारित तंत्रज्ञानविकसित करणे.

८) किफायतशीर भात आधारित पीक पद्धती विकसित करणे.

९) भाताच्या यांत्रिक लागवडीची सुधारित पद्धत विकसित करणे.

9. Future road map of the research.

i) Collection and maintenance of rice germplasm.

ii) Development of high yielding, semi dwarf, fertilizer responsive rice varieties with different ecosystems.

iii) Development of rice varieties of different duration and with good milling and cooking qualities with resistance to different biotic and abiotic stresses.

iv) Development of aromatic rice varieties with long and short slender grain type.

v) To develop nutrition rich rice varieties.

vi) Development of high yielding rice varieties for drilled paddy.

vii) To develop improved technology for high yielding varieties.

viii) To encourage and develop the improved 'System of Rice Intensification (SRI)'

ix) To develop the economical rice based cropping system.

x) To develop the improved method of mechanical cultivation of rice.

१०.संशोधन योजना/ केंद्राच्या सुधारणेसाठी / बळकटीकरणासाठी आवश्यक असलेले उपाय

अ. क्र.	कामाचे नाव	कामाचे मोजमाप	शेरा
१	परागीकरण गृह	२० x १५ फूट	सीएमएस, पुनर्संचयक वाण आणि संकरित प्रजातींचा विकास करणे.
२.	पाईपलाईन	१२०० मी	रब्बी आणि उन्हाळी पिकांसाठी संपूर्ण शेत ओलिताखाली आणण्यासाठी पाइपलाइन आवश्यक आहे.
३.	कुंपण	३२०० मी	संशोधन केंद्र हे रेल्वे मार्ग व राष्ट्रीय महामार्ग)NH-4 जुना आणि नवीन द्वारे (५ विभागांमध्ये विभागले गेले आहे .तसेच निवासी भागांनी वेढलेले आहे त्यामुळे अतिक्रमणाची शक्यता आहे.
४.	यंत्रसामुग्रीगृह	२० x १५ फूट	संशोधन केंद्रावर भात लागवडीची वेगवेगळी अवजारे ट्रॅक्टर, पॉवर टिलर, रिपर इ. आहेत.
५.	गोडावुन	४० x २० फूट	बियाणे आणि खते साठवण्यासाठी.
६.	निवास स्थान दुरुस्ती	विदुय्तीकरण व रंगरंगोटी	मजुरांसाठी चतुर्थ श्रेणीचे निवास स्थाने खूप जुने आहेत त्यामुळे त्याची दुरुस्ती करणे आवश्यक आहे.
७.	शौचालय	५ x ३ फूट	चतुर्थ श्रेणी मजुरांसाठी दुरुस्ती करणे आवश्यक आहे.
८.	रस्ता डांबरी करण	१००० मी x ६ फूट	संशोधन केंद्राचा मुख्य रस्ता मुरूम / कच्चा आहे
९.	सौरउर्जा खांब	१२	विद्‌युत बचतीसाठी आवश्यक आहे.

10. Measures required for improvement /strengthening of the research centre

S.N.	Name	Specification	Justification
1	Hybridization Chamber	20 x 15 feet	Development of CMS, restorers, varieties and hybrids.
2	Pipeline	1200 m	The pipeline is necessary to bring the whole farm under irrigation for *rabi* and summer crops.
3	Fencing	3200 m	The research station is divided into 5 divisions by rail way, National Highway (NH-4 Old and New).The field is surrounded by the residential areas hence there is problem of encroachment.
4	Implement shed	20 x 15 feet	There are different implements of rice cultivation at the research station viz. tractor, power tiller, reaper etc.
5	Store	40 x 20 feet	To store the seed and fertilizers.
6	Repairs of quarters	Electrification & colouring	The Class IV Quarters for the labours are too old and difficult to repair. Hence it is necessary to repair it.
7	Toilets for Class 4 quarters	5 x 3 ft. – 2 No.	There are no toilets for class IV quarters.
8	Tar approach Road	1000 m. x 6ft.	The roads in the premises of the research station are made up of *murum.*
9	Solar street light	12 no.	It is necessary for the lights and saving the electricity.

११.संशोधन योजना/ केंद्राचे ऐतिहासिक नाविन्यपूर्ण ठळक घडामोडींचे क्षण चित्रे /फोटो

11. Photographs (JPEG) of historical and innovative activities of the research centre.

संशोधन केंद्र	**संशोधन केंद्र व परिसर**
हिरवळीचे खत व त्याचा वापर	**भात पिकाची यांत्रिक पिक पद्धतीने पुनर्लागवड**

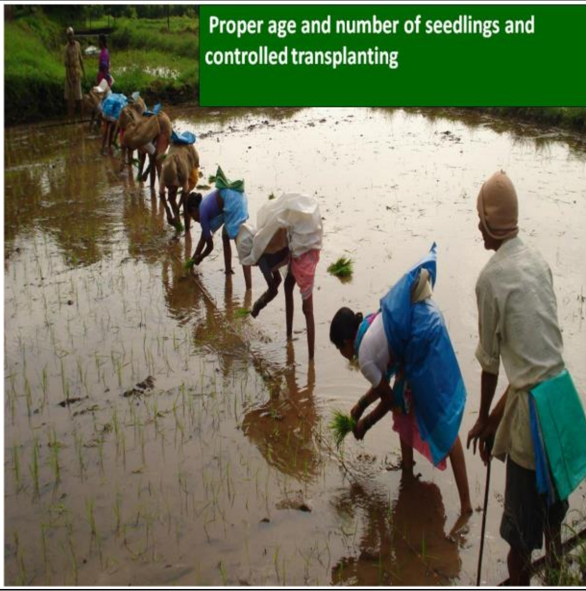	
नियंत्रित प्रयोग व बिजोत्पादन लागवड	**आपत्कालीन भात पिक पेरणी**
	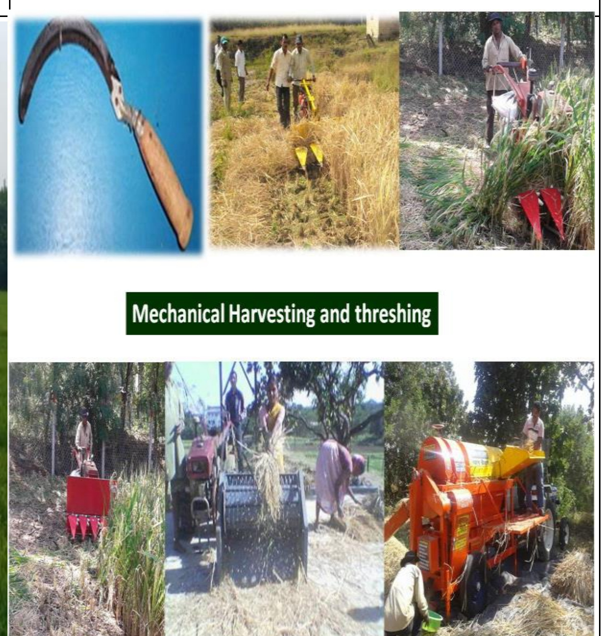
भात पिक परिस्थिती	**यांत्रिक पद्धतीने भात कापणी व मळणी**

12) Other activities:-

Events organized :-

१) १८ जुलै २०१६ रोजी पुणे येथील कृषी महाविद्यालयात "महाराष्ट्र राज्यातील कृषी विद्यापीठांद्वारे प्रसारित केलेल्या भाताच्या वाणांची शेतकऱ्यांमध्ये लोकप्रियता वाढविणे " या विषयावर एक दिवसीय विचारमंथन कार्यशाळा.

1) One day brainstorming workshop on "Popularization of Released Rice Varieties by the Agriculture Universities of Maharashtra State among Farmers" at College of Agriculture, Pune on 18th July, 2016.

२) १० मार्च २०१७ रोजी ५१ वी महाराष्ट्र राज्य वार्षिक भात पीक कार्यशाळा, VAMNICOM,पुणे.

2) 51st Maharashtra State Annual Rice Workshop at VAMNICOM, Pune on 10th March, 2017.

13. Visit of dignitaries

१३. मान्यवरांच्या भेटी

मा. कुलगुरू डॉपी जी पाटील . सर यांची भेट १२.१२.२०२१

मा. कुलगुरू डॉपी जी पाटील . सर यांची भेट, १०-०४ -२०२४

मान्यवरांच्या भेटी

मा. कुलगुरू डॉ आर. बी. देशमुख व मा. सदस्य, कार्यकारी परिषद यांची भेट, २००६	मा. कुलगुरू डॉ आर. बी. देशमुख व मा. कृषि आयुक्त श्री. प्रभाकर देशमुख यांची भेट, २००७
मा. विजय कोलते , उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य कृषि संशोधन व शिक्षण परिषद, पुणे व मा. कुलगुरू डॉ आर. बी. देशमुख २००८	डॉ. आर. पी. सिंग, कार्यकारी सचिव, भारतीय कृषि विद्यापीत मंडळ, पुसा, नवी दिल्ली २००९
डॉ. किरण कोकाटे, उप संचालक, विस्तार , भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, पुसा, नवी दिल्ली २००९	मा. कुलगुरू डॉ. टी.ए. मोरे यांची भेट ,२०१२

<table>
<tr><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td>मा. रविंद्रबाबु, संचालक, भारतीय भात संशोधन संस्था, भाकृअंप्र, हैद्राबाद यांची भेट, २०१६</td><td>मा. रविंद्रबाबु, संचालक, भारतीय भात संशोधन संस्था, भाकृअंप्र, हैद्राबाद , मा. कुलगुरु के.पी. विश्वनाथा व महाराष्ट्रातील भात संशोधक, २०१६</td></tr>
<tr><td>
</td><td> </td></tr>
<tr><td>मा. कुलगुरु डॉ. के.पी. विश्वनाथा यांची भेट, २०१६</td><td>मा. डॉ. राम खर्चे, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य शिक्षण व संशोधन परिषद यांचे उपस्थितीत शेतकरी प्रशिक्षण २०१६</td></tr>
<tr><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td>मा. विजयकुमार इंगळे, संचालक, गुणवत्ता नियंत्रण, कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य, २०१७</td><td>मा. रामचंद्र साबळे, जेष्ठ हवामान तज्ञ, महाराष्ट्र राज्य, सदस्य, कार्यकारी परिषद, डॉ. बासाकोकृवि, दापोली व डॉ. वनामकृवि, परभणी यांची भेट, २०१७</td></tr>
</table>

14) Awards:-

१४. पारितोषिक

	Dr. N.V. Kashid, Officer Incharge, Agricultural Research Station, Vadgaon Maval, Tal. Maval, Dist. Pune received the best research award of Journal of Maharashtra Agricultural Universities for the year 2010 in Joint AGRESCO at Dr. Balasaheb Sawant Konkan Krishi Vidyapeeth, Dapoli, 2010 डॉ.एन.व्ही.काशीद, प्रभारी अधिकारी, कृषी संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ, ता. मावळ, जि. पुणे यांना डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली, येथे २०१० मध्ये संयुक्त कृषि संशोधन आणि विकास समिती चा महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठांच्या जर्नलचा सर्वोत्कृष्ट संशोधन पुरस्कार मिळाला.
	Dr. N.V. Kashid, Officer Incharge, Agricultural Research Station, Vadgaon Maval, Tal. Maval, Dist. Pune received Best Research Award in 'International Rice Symposium,' 18th to 20th November, 2015 at ICAR-Indian Institute of Rice Research, Hyderabad डॉकाशीद.व्ही.एन., प्रभारी अधिकारी, कृषी संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ, तामावळ ., जि .पुणे यांना नोव्हेंबर २०१५ मध्ये भारतीय भात संशोधन संस्था आयोजित 'आंतरराष्ट्रीय भात परिसंवादा' मध्ये सर्वोत्कृष्ट संशोधन पुरस्कार
	Dr. N.V. Kashid, Officer Incharge, Agricultural Research Station, Vadgaon Maval, Tal. Maval, Dist. Pune received Best Research Award in International Symposium on 'Advances in Basic Sciences' at Karad, arranged by Shivaji University, Kolhapur, March 2018. डॉकाशीद.व्ही.एन., प्रभारी अधिकारी, कृषी संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ, तामावळ ., जि .पुणे यांना शिवाजी विद्यापीठ आयोजित कराड येथील जैव विज्ञानातील प्रगत संशोधन आंतरराष्ट्रीय परिसंवादा मध्ये सर्वोत्कृष्ट संशोधन पुरस्कार

	Dr. N.V. Kashid, Officer Incharge, Agricultural Research Station, Vadgaon Maval, Tal. Maval, Dist. Pune received Mahatma Phule Krishi Vidyapeeth' first best farm manager award -2022 on 29 March 2022 . डॉकाशीद.व्ही.एन., प्रभारी अधिकारी, कृषी संशोधन केंद्र, वडगाव मावळ, तामावळ ., जि .पुणे यांना महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी चा पहिला 'सर्वोत्कृष्ट प्रक्षेत्र व्यवस्थापक' पुरस्कार व रु. २५००० चे पारितोषिक मिळाले.
	Honored by Pani foundation for guiding rice growing farmers through 'Rice digital farmers school' on 12-03-2023at Balewadi Stadium, Pune 'पानी फाउंडेशन' कडून 'भात डिजिटल शेतीशाळा' मार्फत भाताची उच्च उत्पादकता मिळविण्यासाठी भातशेतीच्या सुधारित पद्धतींचा अवलंब करण्यासाठी शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन करत आहे. या साठी सन्मानित करण्यात आले

१५. इतर विस्तार कार्यक्रम / other extension activities

शेतकरी- शास्त्रज्ञ मंच महिना बैठक Monthly meeting of farmers-scientist's forum	शेतकऱ्यासाठी पिक प्रात्यक्षिक Field demonstration trials for the farmers

कृषि विभाग शंका समाधान Technical guidance to Agril.Department	१ ते ७ जुलै कृषि तंत्रज्ञान आठवडा Technology week (1st to 7th July) of every year
शेतकरी मेळावा (Farmers' rally)	शेतकरी शेत भेटी Farm visits (Sept-October)
कृषि विद्यार्थी प्रात्यक्षिक Practical guidance to students	तांत्रिक मार्गदर्शन Technical guidance at panchayat samiti on 1st July

16. Farmers guided and developed:- शेतकरी मार्गदर्शन

	श्री. चिंतामण साधू तिडके, पो. रुळे, ता. वेल्हा, जि. पुणे यांना 'राष्ट्रीय कृषि कर्मण' पुरस्कार -२०१६-१७ Shri. Chintaman Sadhu Tidke, At. Po. Rule, Tal. Velha , Dist. Pune
	श्री नितीन चंद्रकांत .गायकवाड, मुपुणे .जि , मावळ.ता , चांदखेड.पो. कै .वसंतराव नाईक शेतीनिष्ठ पुरस्कार , महाराष्ट्र राज्य) २०१७-१८(
	भात पिक स्पर्धा -२०२२ राज्यात प्रथम क्रमांक Mr. Nitin Chandrakant Gaikwad, At.Po. Chandkhed, Tal. Maval, Dist. Pune
	श्री सोपान दत्तात्रय शिंदे , मु. पो. ब्राम्हण वाडी , ता. मावळ , जि . पुणे जिल्हास्तरीय भात पिक स्पर्धा -२०१७-१८ –प्रथम क्रमांक Shri. Sopan Shinde,At. Po. Bramhanwadi, Tal. Maval , Dist. Pune